

Royan van Velse

MANAGER INKOOP BIJ FAIRTRADE
ZIEKENHUIS RIJNSTATE ARNHEM

De genezende werking van fairtrade

Reportage Rijnstate Ziekenhuis
Het Rijnstate Ziekenhuis in Arnhem is het eerste Fairtrade Ziekenhuis van Nederland. Naast eerlijke koffie, thee en broodbeleg betekent dat ook babymutsjes uit Bangladesh, legt hoofd inkoop Royan van Velse uit tijdens een wandeling door het ziekenhuis.

De pasgeboren Evy ligt heerlijk te slapen in het bakje in het bed naast haar moeder. Het meisje heeft een wit mutsje op haar hoofd waar een vrolijke giraf en de tekst 'Geboren in Rijnstate' op zijn geborduurd. Het mutsje dat de nog maar 12 uur oude baby warm houdt, is met de hand gemaakt door moeders uit Bangladesh. Elke baby die op de kraamafdeling van het Rijnstate ziekenhuis wordt geboren krijgt zo'n mutsje. **"Hiermee verbinden we moeders in Nederland met moeders in Bangladesh"**, legt Royan van Velse, manager inkoop van het ziekenhuis uit. De mutsjes uit Bangladesh zijn niet het enige wat fairtrade is in Rijnstate, dat vorig jaar werd verkozen tot eerste Fairtrade Ziekenhuis van

Nederland. Zo liggen er op de counter van het personeelsrestaurant eerlijke hagelslag, jam, honing en pindakaas. Ook de patiënten kunnen hiermee hun brood beleggen. In het hele ziekenhuis wordt daarnaast fairtrade koffie en thee geserveerd.

Van Velse: "We hebben twee vestigingen in Arnhem, een vestiging in Velp en nog een in Zevenaar. Daar worden **jaarlijks 4 miljoen kopjes koffie en thee** geschonken. Dat maakt nogal een verschil." Als hoofd inkoop gaat hij over alle aankopen van het ziekenhuis, van een nieuwe MRI-scan, tot de lakens op de bedden. In het Atrium wijst hij op de winkeltjes voor de bezoekers. "Straks zijn hier ook **cadeaus uit de Wereldwinkel te koop.**" Van Velse is de ambassadeur van fairtrade binnen het ziekenhuis. Hij reist veel en heeft jarenlang voor het Internationale Rode Kruis in landen als Ivoorkust, Liberia en Angola gewerkt. Over zijn ervaringen schreef hij het boek 'Reizen door landen in opspraak'. "Ik heb met eigen ogen gezien dat kinderen op het land en in fabrieken moeten werken onder omstandigheden die je hier niet

meer zou kunnen voorstellen." Dus vond hij het hoog tijd worden dat 'zijn' ziekenhuis voor fairtrade zou kiezen.

Toen hij dat opperde bij de raad van bestuur van het ziekenhuis was die meteen akkoord. "Een ziekenhuis heeft een maatschappelijke voorbeeldfunctie", zegt Jankees Cappon, lid van de Raad van Bestuur van Rijnstate. "Zaken als duurzaamheid en fairtrade horen daarbij. **We moeten niet alleen zorgen voor onze patiënten, maar ook voor mensen in landen die het minder getroffen hebben dan wij.** Ook moeten we voorkomen dat de aarde wordt uitgeput. Deze boodschap delen we met onze bezoekers, onder andere via posters."

Tot zijn verbazing hangen die fairtrade posters niet meer bij de lift. Cappon gaat meteen uitzoeken waarom niet. Een paar minuten later is hij terug. "Er is een vervelende bacterie in het ziekenhuis geconstateerd, dus daarom zijn de posters vervangen door posters met uitleg over het voorkomen van infecties. Maar ze komen weer terug", verzekert hij.

Naast fairtrade is duurzaamheid ook een onderwerp waar het ziekenhuis werk van maakt. Zo zijn de dienbladen waarop de patiënten hun eten krijgen, gemaakt van bagasse, een restproduct van de suikerindustrie. Deze **dienbladen zijn composteerbaar.**

Elke twee maanden heeft het hoofd inkoop een fairtradeoverleg met de manager van het personeelsrestaurant en het hoofd patiëntenvoeding. "We kijken dan hoe de eerlijke inkoop vordert en wat er nog meer mogelijk is. De warme maaltijden van patiënten worden bijvoorbeeld bereid door een cateraar. Wij zijn met hem in overleg of hij daarbij gebruik kan maken van fairtrade ingrediënten zoals rijst en specerijen. Ook zijn we al een tijdje bezig om fairtrade bananen in te kopen, maar het is nog even zoeken naar de juiste leverancier."

De overstap naar fairtrade gaat stap voor stap, legt Van Velse uit. "De producten zijn natuurlijk wel iets duurder, dus moeten we kijken welke aanpassingen in het budget passen. Als ziekenhuis hebben we een groot inkoopvolume, jaarlijks besteden wij in totaal 120 miljoen euro. Dan kan de prijs ook iets omlaag. Dat ik ook voorzitter ben van NEVI zorg, het landelijke netwerk van inkopers, helpt daarbij." Van Velse zet zijn rol als ambassadeur ook buiten het ziekenhuis in. Binnenkort houdt hij op de Zorgtotaal Beurs een presentatie over het fairtrade inkoopbeleid van Rijnstate. "Wij hebben een voorbeeldfunctie. Als de 85 andere ziekenhuizen en de duizenden zorginstellingen in Nederland ook overstappen op fairtrade dan kunnen we echt grote stappen zetten."

Royan's Favorite
Thee. 'Er zijn opvallend veel soorten fairtrade thee te vinden. Zelf vind ik de Engelse melange het lekkerst.'

